

POSTANOWIENIE

Dnia 19 marca 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Andrzej Struzik (spr.)
Sędziowie:	SA Regina Kurek SA Robert Jurga

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 19 marca 2015 r. w Krakowie

sprawy z powództwa Gminy S.

przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej w S.

przy udziale interwenienta ubocznego po stronie pozwanej T. D.

o rozwiązanie umowy użytkowania wieczystego

na skutek zażalenia interwenienta ubocznego na postanowienie Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 16 grudnia 2014 r. sygn. akt I C 1083/14

p o s t a n a w i a:

uchylić zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 16 grudnia 2014 r. Sąd Okręgowy w Kielcach odrzucił zażalenie interwenienta ubocznego na postanowienie rozstrzygające o kosztach procesu zawarte w punkcie II wyroku z dnia 6 października 2014 r. Uzasadniając to orzeczenie sąd I instancji stwierdził, że w wyroku nie orzekł o żądaniu interwenienta ubocznego zasądzenia kosztów procesu na jego rzecz, a brak rozstrzygnięcia skutkuje niedopuszczalnością zażalenia, gdyż zaskarżone może być wyłącznie orzeczenie istniejące.

Postanowienie powyższe zaskarżył interwenient uboczny wnosząc o jego uchylenie i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego. Zaskarżonemu postanowieniu interwenient uboczny zarzucił naruszenie art. 73 § 2 w zw. z art. 81 k.p.c. wskazując, że jest interwenientem ubocznym samoistnym, a zatem zastosowanie znajdują przepisy o współuczestnictwie jednolitym, w konsekwencji czego zawarte w wyroku orzeczenie o kosztach procesu dotyczy także interwenienta.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Trafnie skarżący wskazuje, że jego interwencja uboczna ma charakter samoistny. Przedmiotem procesu było rozwiązanie umowy użytkowania wieczystego zawartego między powodowa gminą i pozwaną spółdzielnią mieszkaniową, a T. D. uzasadniał swój interes prawny w przystąpieniu do strony pozwanej faktem nabycia od

niej prawa użytkowania wieczystego w toku sprawy. W takim wypadku, z mocy art. 192 pkt 3 k.p.c. wyrok będzie wywierał skutek bezpośrednio w stosunku do nabywcy, a zatem trafnie interwenient uboczny twierdzi, że jego interwencja uboczna ma charakter samoistny (art. 81 k.p.c.), co przesądza odpowiednie stosowanie do jego stanowiska w procesie przepisów o współuczestnictwie jednolitym. Trafnie autor zażalenia powołuje pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w postanowieniu z dnia 17 kwietnia 2013 r. V CZ 81/12, iż art. 107 k.p.c. zastosowanie znajduje wyłącznie w odniesieniu do interwencji niesamoistnej, a stosowanie do interwenienta ubocznego samoistnego przepisów o współuczestnictwie jednolitym przesądza, że rozstrzygnięcie o kosztach procesu, tak samo jak i rozstrzygnięcie sporu, dotyczy bezpośrednio interwenienta ubocznego, do którego stosujemy zasady orzekania o kosztach procesu między stronami.

Za utrwalony w orzecznictwie uznać należy pogląd, że orzeczenie zasądzające tylko część żądanych kosztów i niezawierające rozstrzygnięcia o reszcie żądania oznacza implícite oddalenie tego żądania w pozostałej części, a w konsekwencji że dopuszczalne jest zażalenie na orzeczenie o kosztach skierowane przeciwko rozstrzygnięciu, które nie zostało wysłowione w sentencji, a jego istnienie wynika jedynie z domniemania. Pogląd taki został wyrażony w powołanej w zażaleniu uchwale Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 1972 r. III PZP 14/72, a następnie był akceptowany w późniejszym orzecznictwie, m. in. w uchwale z 30 listopada 2011 r. III CZP 69/11 i w postanowieniu z 2 marca 2012 r. I PZ 33/11. Pogląd ten nie był wprawdzie wyrażany w sprawach, w których zachodziło współuczestnictwo procesowe po jednej ze stron, a rozstrzygnięcie o kosztach procesu wymieniało tylko jednego ze współuczestników, jednak wskazywana w uzasadnieniach powołanych orzeczeń potrzeba kompleksowego orzeczenia o kosztach procesu oraz specyfika współuczestnictwa jednolitego przemawia za przyjęciem, że także w sytuacji, gdy sąd orzekając o kosztach nie wymienił jednego ze współuczestników jednolitych, zachodzi domniemanie, że tym samym nie uwzględnił jego wniosku o zasądzenie kosztów. Domniemanie takie znajduje uzasadnienie w unormowaniu zawartym w art. 108 § 1 k.p.c. stanowiącym, że sąd rozstrzyga o kosztach procesu w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji. Przepis ten ma wprawdzie przede wszystkim znaczenie porządkowe, przesądzając, że rozstrzygnięcie dotyczące kosztów procesu nie może zapaść wcześniej, co wiąże się z zasadą, że sama odpowiedzialność za koszty procesu związana jest z wynikiem postępowania co do istoty, jednocześnie jednak wskazuje na konieczność kompleksowego rozstrzygnięcia w tym przedmiocie, które powinno obejmować całość kosztów procesu między jego stronami. W przekonaniu Sądu Apelacyjnego przemawia to za przyjęciem w rozpoznawanej sprawie, że nie wymieniając w punkcie II wyroku interwenienta ubocznego sąd I instancji w istocie oddalił jego wniosek o zasądzenie kosztów, a w konsekwencji przesądza o dopuszczalności zażalenia interwenienta ubocznego od tego orzeczenia, a nie wniosku o jego uzupełnienie.

Z tych przyczyn odrzucenie zażalenia było bezzasadne, a zaskarżone postanowienie należało uchylić.

Sąd Apelacyjny nie rozstrzygał o kosztach postępowania wywołanego rozpoznawanym obecnie zażaleniem wobec treści art. 108 § 1 k.p.c., stosownie do którego rozstrzygnięcie takie powinno zapaść w orzeczeniu kończącym postępowanie w przedmiocie żądania przez interwenienta ubocznego zwrotu kosztów procesu.